

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.
Telefon szám: 84.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy nora 10.— P
Negyedévre 30.— P
Félévre 60.— P

Elismerés a magyar szakszervezeteknek

A magyar ipari munkásság s az egész dolgozó magyar nép nagy örömmel vesz tudomást arról a határozatról, amelyet Sir Walter Citrin elnök javaslatára a londoni szakszervezeti kongresszus hozott. A javaslat az volt, hogy a felszabadított Magyarországi szakszervezeteknek képviselőit is hívják meg a szakszervezeti világtalálkozásra. A javaslatot nagy lelkesedéssel fogadták.

Kétségtelen, hogy ez a meghívás nagy elismerés a magyar munkásmozgalom számára s a felszabadított ország szabad szakmai szervezeteinek nagyon komoly, nagyon jelentős sikere. Egyben azonban nagy elismerés ez az egész magyar dolgozó nép számára is s a demokráciáért, a független, szabad Magyarországi harcnak is nagyon komoly, nagyon jelentős sikere.

A magyar reakció s annak legnyakosabb formája, a nyilas rémgalom, a legvadabb dühvel üldözte és tiporta el a munkásság szakmai szervezkedését. Tudta, hogy a magyar dolgozók szakmai szervezkedése biztosítja csak a munkásság politikai fellépését, a munkásság mint osztály a szakszervezeteken keresztül ébredhet öntudatra, készülhet fel történelmi hivatásának teljesítésére. De tudta a reakció azt is, hogy a munkásság szervezeteinek ereje és fejlődése a munkaszervezeti érdekvédelmén túl az egész dolgozó társadalom ügye, a legtisztább értelemben vett nemzeti ügy, mert a tömegek a saját érdekeikért folytatott harcban jutnak el a nemzeti érdek felismeréséhez és vállalásához. A magyar dolgozók üldözött és elnyomott, agyonrágalmazott és gyaláztatott szervezetei ebben a szíves, áldozatokat követelő harcban váltak a magyar függetlenség, nemzeti önállóság és felemelkedés támaszaivá.

A londoni szakszervezeti világtalálkozás meghívása a „felszabadított Magyarország szakszervezetei” vezetőinek szól. Igen, a reakció pusztító nyomása alól felszabadult szakszervezetek mások, mint a régié voltak. Látszik rajtuk, hogy a szabadság légkörében születtek. Látszik rajtuk, hogy a magyar nép tömegszervezetei. A szétduitt ország, a rommálott főváros élniakarásának legbiztosabb jele, hogy a felszabadulás után azonnal és óriási arányokban indult meg a szakszervezetek újjászervezése és fejlődése. A régi szervezetek a munkásság tömegeinek bevonásával kiszélesítették soraikat, új vezetőséget választottak a ami a legbiztosabb, a ré-

Zsukov és Konyev csapatai 300 km széles fronton vonulnak fel Berlin ellen

Teljesen bekerítették Breslout -- A japán anyaország ellen irányulnak az amerikai tengeri és légi hadműveletek

„Elhatároztuk, hogy elpusztítjuk a német militarizmust és nácizmust; gondoskodni fogunk róla, hogy Németország soha többé meg ne zavarhassa a világ békéjét.”

A jaltai háromhatalmi nyilatkozat alapos munkát ígér. Nem elégszik meg félreindításokkal, melyek Versailles után módot nyújtottak a német reakciós köröknek egy új háború előkészítésére.

A szövetségesek szilárd szándéka a német imperializmus gyökeres kirtása, mely minden német generációt újra meg újra „hadjátékokra” készít elő. A szövetségeseknek ez a szándéka reményt nyújt a német népnek arra, hogy őszinte — a lelkekre is kiterjedő — demokratikus átalakulás után részt vehet majd a világ népeinek közösségében.

Egy ilyen átalakulás nem lehet végbe kizárólag katonai rendszabályok útján. Hosszu nevelő munkát kíván a fasizmból való kigyógyítás, mely csak a reakciós rétegek könyörtelen kiirtása, illetve félreállítása után kezdődhetik meg.

A felszabadított európai országok

népei már sokat elvégeztek ebből a munkából; az addig elnyomott demokratikus erők mindehol magukhoz ragadták a kezdeményezést és vezetőket s ha kell, egészséges politikai

giek mellett olyan új szervezetek alakultak, amelyeknek létrejötteléről a reakció eddig hallani sem akart. Tanítók, tanárok, postások, állami alkalmazottak, orvosok, írók, újságírók és színészek alakítják meg szervezeteiket s adnak újabb és újabb lendületet a demokráciáért, a független, szabad Magyarországi harcnak.

A szakszervezetek a kifosztott és rombadöntött ország talpraállításáért az első sorban küzdenek. Se felülről, se kívülről nem várnak támogatást, utmutatást és kezdeményezést. Saját maguk kezdenek hozzá a helyreállítás munkálataihoz, a gyá-

rharcban szoritják háttérbe a még felbukkanó titkos reakciót.

Igy Lengyelországban a valódi demokratikus erőket egyesítő kormány folytatja erélyes eszközökkel a német és németbérec tömeggyilkosok kiirtását.

Bulgáriában könyörtelenül kivégezték mindazokat az elemeket, melyek felelősek voltak az ország eladásáért — tekintet nélkül társadalmi állásukra, vagy magas méltóságukra; még Cyrill herceg és Filov miniszterelnök volt régensék is a vérpádon végezték dicstelen pályafutásukat.

Romániában a régi pártok, a Maniu-párt és a liberális párt rovására mindjobban tért hódítanak a demokratikus front pártjai. Jugoszláviában Tito és Subasics még a király akarata ellen is kikényszerítették a szövetségesek által támogatott reformtervek megvalósítását.

Görögországban a baloldali pártok készek voltak fegyvert ragadni eszményeik védelmére és súlyos belső harcok árán kényszerítették ki a király visszavonulását és politikai követeléseik honorálását.

Franciaország már hosszú utat tett meg a régi pozíciója felé vezető úton. Hagyományos diplomáciai művészetével a legjobb kapcsolatokat építette ki a Szovjetunió és az angolszász hatalmak felé egyaránt, de nem hanyagolja el a belső rend-

csinálás kérdését sem, amit éppen a ma közölt népitétel híre is bizonyít.

Belgiumban a közelmúltban kísérlet történt az intranzigens ellenállási mozgalom visszaszorítására, de éppen az új koalíciós kormány multiheti megalakulása és mai hírnök — az Ellenállási Tanácsnak biztosított nagymérvű befolyásról — bizonyítja a mozgalom elnyomhatatlanságát.

A londoni holland Gerbrandi kormány is jónak látta azt, hogy kiegészítse magát a már felszabadított területek képviselőivel és leszögezte magát a gyökeres kormányalakítás szükségessége mellett.

A most felszabaduló

Magyarország

szintén elindult a valódi demokrácia felé vezető úton. Reméljük, hogy az őszinte népi politika irányában való fejlődés és az országvesztő németbérencek megbüntetése a romok eltakarításával párhuzamosan olyan tempójú lesz, mely igazolja a nagyhatalmak előlegezett bizalmát.

Európaszerte tehát a demokratikus erők előtérbe jutását és a belső tisztogató munka elvégzését tapasztaljuk. A krimi konferencia határozmányai súlyos csatlódást okozhattak azoknak az elemeknek, melyek a szövetségesek közötti ellentétekből

ak és üzemek kijavításához és üzembehelyezéséhez, a közlekedés és forgalom megindításához, az oktatás, közegészségi és kulturális élet új alapokra helyezéséhez. A szakszervezetek munkája ma kiterjed a gazdasági, társadalmi és szellemi élet egész területeire. Megnövekedett súlyuknak s nemzeti jelentőségüknek eredménye, hogy a szakszervezetek képviselői ott vannak az ország minden demokratikus, politikai és közigazgatási szervében: nemzetgyűlésben, a törvényhatósági bizottságokban és a nemzeti bizottságokban.

A londoni szakszervezeti világtalálkozás meghívása közvetlenül

a szabad szakszervezeteinknek szól, közvetve azonban a szabadságért, a felszabadulásért, a világ szabad népeinek rangsorába felemelkedni törekvő egész magyar népnek. Elismerése ez a meghívás annak, hogy a magyar nép legöntudatosabb része a reakció legsötétebb sötédekének uralma idején is magasra emelte a nemzeti függetlenség és szabadság zászlaját s egyben a bizalom előlegezése is, hogy a magyar nép e zászló alatt a világ szabadságszerető népeivel egyetértésben fog küzdeni a népek szabad és demokratikus fejlődéséért.

remélték a demokratikus átalakulás elodázását. De ezenkívül számtalan jel — legutóbb a szakszervezeti világkongresszus határozatai — mutatja, hogy Európa népeinek törhetetlen

Teljesen körülvették Breslaut

Moszkva, febr. 17. A Szovjet Tudósító Iroda jelenti: Bidgoszcz-tól (Bromberg) északra és délkeletre és északra csapataink tovább folytatták támadásukat, s ennek során több helységet elfoglaltak köztük Jaschowa, Ludwigstal és Schmiedeburg városokat.

Posenban a bekerített német helyőrség megsemmisítésére irányuló harcok folyamában vannak, ennek során csapataink

elfoglalták a Citadellát és a még németek kezén levő külvárosokba is behatoltak.

Grünbergtől nyugatra csapataink folytatták támadásukat és ötvennél több helységet foglaltak el. Február 16-án csapataink Grünberg városától délre több mint ötezer ellenséges katonát és tisztet fogtak el. Ennek során szákmányoltak egy hadianyaggal telt szerterát 350 ágyúval, 1500 ágyú és aknacsővel, 1500 nehézgéppuskával és nagymennyiségű lőszerrel.

Konyev tábornagy csapatai előnyomulásuk során összeköttetést létesítettek a Zsukov-hadsereggel

London, február 17. A „Times” tudósítója jelenti, hogy Konyev összeköttetést létesített Zsukov seregével mely a Berlin elleni frontális támadásra készül. Konyev seregének jobbszárnya egyesült a

A németek újabb tartalékok bevetésével próbálják megállítani a kanadaiak támadását

London, február 17. Az 1. kanadai hadsereg újra fokozatosan előrenyomult Cleveland délkéletre, miután számos német ellentámadást visszavert. A szövetségesek kiterjesztették a Niers-folyón létesített hidőállásukat. A németek egy újabb hadosztályt, a 346. gyaloghadosztályt dobták a küzdelembe a Rajna előtti terpen.

Tovább tart a légi offenzíva a német közlekedési és ipari célpontok ellen

London, február 17. A szövetséges légierők folytatták támadásaikat Németország ellen. Olajfinomítókat és közlekedési vonalakat bombáztak. A tegnapi nap folyamán három-ezeröttszázszor szálltak fel. A támadásokban több mint ezer amerikai bombázó vett részt kétszáz vadászgép kíséretében. Lecsaptak az osnabrücki és rajnai vasutállomásokra.

Veszek cukor, mézet lisztet, vaját, májat, zsírt, mákot, tojást, tejterméket
Drexler cukrasz., Kossuth-u. 6

Ocsenás József cserépkő yhásmester, Debrecen, Ferenc József-út 56. sz. alatt cserépkályha üzletet megnyitotta. Vállal mindenféle kályhás munkát, úgy helyben mint vidéken. Új kályhák kandallók raktáron.

akarátán hajótörést fog szenvedni minden olyan mesterkedés, mely újra el akarná posványosítani az átalakulás útját.

Breslau körzetében a várostól északra, nyugatra és délkeletre csapataink

befejezték a város körülvételét és visszaverték az onnan kilörtنی akaró ellenséges harcsoportokat.

Harcok közepette több mint 2000 ellenséges katonát ejtettek fogságba. Ennek során csapataink elfoglalták Deutschliefer, Wanden, Schöngarten, Kaiton, Kraftburg, Russdorf és Reichenau városokat.

A Budapesttől északnyugatra fekvő erdőségekbe kitört ellenséges harcsoportok megsemmisítésére irányuló harcokban február 16-án 3400 foglyot ejtettünk

és több mint 2000 géppuskát, 4000 puskát szákmányoltunk.

Február 16-án az összes arcvonalon megrongáltunk vagy megsemmisítettünk 117 ellenséges harckocsit és 39 repülőgépet.

Zsukov hadseregosoport balszárnyával. Így mintegy 300 km hosszú szilárd frontot teremtettek, amelynek támadását a Wehnacht aligha fogja feltartóztatni.

Ezen a fronton most 8 német hadosztály egységei állanak szemben a kanadaiakkal.

Itt eddig több mint 6000 német foglyot ejtettek a szövetségesek. Az amerikai 3. hadsereg újabb térnyereségre tett szert Echternach körzetében, a Siegfried-vonal övezetében.

Amerikai középnehéz- és könnyűbombázók tegnap repülőgépgyárakat és katonai raktárakat bombáztak Dortmundtól keletre. Angol nehézbombázók és a taktikai légihaderők gépei több mint ezer felszállást hajtottak végre a nyugati szövetséges seregek támogatására. Angol Lancaster- és Spitfire-gépek a Rajna menti német közlekedést támadták.

Hölgytödrászat smét megnyílt

Erdős Endre hölgytödrászatában
Rákóczi-utca 41. sz.

DANCING

TÁNCINTÉZET

Széchenyi-utca 1/b

Beiratkozás: naponta 12-2-ig
Vasárnap, 1. hó 18-án d. u. fél 3-kor megnyitó össztánc
1. hó 19-én, csoportos táncanfolyam kezdődik

Japán béketapogatózás -- amerikai támadás

Washington, február 17. A távolkeleti háború nagy eseménye Tokió bombázása és a tengerről jövő nagyméretű amerikai támadás. 1500 amerikai bombavető támadta újra a tegnapi nap folyamán Tokiót, Yokohamát és Yokosukat. Repülőgépanyahajókról cirkáló és páncélos-hajók védelme alatt folyik a támadás. A tengeri flotta 500 km-re áll Japántól és egy 320 km hosszú vonalon sorakozik fel. A hatalmas amerikai flotta bevetéséből arra lehet következtetni, hogy

a hadművelet vége még egyáltalán nincs közel.

Ezzel a támadással egyidejűleg egy másik hatalmas repülőkötelékek Iwo-sima-szigetet bombázta 10 órán keresztül. A japán hazai flotta nem mer előbujni buvóhelyéről.

A Luzon-szigetén partraszállt amerikai erők elfoglalták a Bataan-félszigetet.

A nagy amerikai támadás válasza a tokiói rádió szavaira, mely szerint a japán kormány nem utasít vissza egy igazságos békeajánlatot.

Véget ért a szakszervezeti kongresszus

London, február 17. A londoni szakszervezeti világkongresszus ma tartja záróülését. Az értekezlet az új nemzetközi szakszervezeti szövetségre vonatkozó javaslatot fogja tárgyalni. Tegnap a kongresszus jóváhagyta a békeszerződésekre vonatkozó szakszervezeti álláspontról szóló kiáltványt:

Minden intézkedést meg kell tenni, hogy minden háború

gonosztevőt és a kegyetlenkedések elkövetőit törvény elé állítsák.

Az egész náci rendszert likvidálni kell. A kiáltvány sürgette a német erőforrások kihasználását az elpusztított országok újjáépítésére. Az újjáépítési munkában felhasználandó német munkásoknak nemzetközi felügyelet alatt kell dolgozni.

A külföld hírei

Angolszász hangok a szövetségesek egységéről

Moszkva, február 17. A „New-York Herald Tribune” vezércikkében foglalkozik a krími konferenciával és rámutat arra, hogy a németek egyáltalán nem voltak felkészülve arra, hogy a szövetségesek, akik egységesen a háboruban, eny-

nyire egységesen tudjanak lenni a béke megszervezésében is.

Az angol rádió hirmagyarájója kiemeli, hogy a krími konferencia hatalmas csapás a németek ama utolsó reményére, amelyet a szövetségesek közötti nézeteltéréshez fűztek.

Népitélet Franciaországban

Párizs, február 17. A tüntető tömeg betört Párizs város börtönébe, ahonnan kihozta a város volt német-bérenc rendőrönköket. A tömeg a rendőrönköket megincselte, holttestét végighurcolták a városban, majd a városháza rácsára akasztották.

Halál vagy felmentés

London, február 17. A németek a hadműveleti zónákban hadbírósgokat állítanak fel, melyek drákói szigorral fogják büntetni mindazokat, akik megszőknek a kötelesség-tesztelés elől, különösen gyávaságból vagy önzésből. A bíróságok ítélete csak halálbüntetés vagy felmentés lehet.

Megalakult a belga Nemzeti Ellenállás Tanácsa

Brüsszel, február 17. A kormányzó rendeletének értelmében megalakult a belga Nemzeti Ellenállás Tanácsa. Ennek a szervezetnek — mely az egész ellenállási mozgalom felölését célozza — minden egyes képviselője tanácsosi joggal bír a kormány mellett; ezek feladata a kormány és az ellenállási mozgalom közötti kapcsolat fenntartása és kiépítése.

Megrongált tornyok javítását bárhol vállalom. Hívásra leutazom.

KATHY IMRE

Hajdúböszörmény,

Méliusz Péter-utca 6 szám.

Teljes fehhatalmazás a belga kormányra

Brüssze, 1945 február 17. A belga képviselőház túlnyomó többséggel bizalmat szavazott a kormányra. A parlament rendkívüli hatalommal ruházta fel a kormányt a belső problémák megoldása tekintetében.

Már Spanyolország is...

Bern, február 17. A Németországnak való hadüzenet gondolatától jelen pillanatban Spanyolország áll a legtávolabb. Nem lehetetlen azonban, hogy a közeljövőben Franco vissza fogja hívni berlini nagykövétét, azzal az indokolással, hogy Berlinben a mai viszonyok mellett gyakorlatilag lehetetlen egy diplomáciai képviselő fenntartása.

VERESS ÉVA

illatszertárát megnyitotta

Csapó-utca 99.

Pipere-, kozmetikai, háztartási cikkek kaphatók.

KERESEM

azt a kisvárdai férfit, aki **BÖSZÖRMÉNYI ISTVÁN**

debreceni írógépműszerészről üzenetet hozott Budapestről. Értésítse feleségét: Debrecen, Dobó-u. 32.

Fuvarozást

helyben és vidéken vállalom

BÁNKI ISTVÁN

Böszörményi-út 36 szám.

Beszéljünk nyíltan!

A kommunisták politikájának ereje abban rejlik, hogy elvi politikát folytatnak és nyílt politikát. Most is elvileg és nyíltan, kérések nélkül akarjuk felvetni a kérdéseket.

Az első kérdés, amit fel akarunk vetni: a reakció elleni harc. Alig három hete, hogy a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontban egyesült demokratikus pártok kiáltványt intéztek a magyar néphez, melyben kijelentik, hogy „még nem oldották meg azokat a feladatokat, amelyeknek elvégzésére összefogtak”, hogy „a fasiszta és feudális reakció egyetlen reménye, megbontani a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front soraival”, hogy „nyilas banditák levetik a zöld inget, levitézlett reakció-sok álarcot öltönek, hogy befurakodhassanak a demokratikus pártokba”, hogy a feudális és fasiszta reakció-sok arra számítanak, hogy „elkerülhetik, hogy a magyar nép leszámoljon velük, a nemzeti katasztrófa okozóival”.

Három héttel ezelőtt tehát valamennyi demokratikus párt azt vallotta, hogy a fasiszta és feudális reakció elleni harcot élesíteni kell. Egyetlen demokratikus párt sem vallotta, hogy a reakció már megsemmisült, hogy harcolni ellene már felesleges. Józan ember, őszinte demokrata nem is vallhatja, hogy a magyar fasiszta, a magyar reakció Augias-istállójának kisöpprésével már elkészültünk. Hiszen egyetlen holdja a latilundiumoknak még nincs parasztkézen. Hiszen a népbíróságok még nem működnek. A németbérencék, a hazaárulók közül eddig csak ketten kerültek aasztólára, azok is Budapesten és azok sem a főbűnösök közül. Hiszen Bély Alajost „feltételesen” igazolták és nyugdíjat folyósítottak neki. Az igazolások immel-ámmal, vontatottan folynak és már vannak hireink, hogy az igazoló eljárás sok helyen lyukas haló, amelyen átcsuszna a nyilasok. A magyar háborús bűnösökkel való leszámolás, a magyar demokrácia megalapozásának és megszilárdításának munkája jórészt még előttünk áll, nem mögöttünk.

Annál nagyobb meglepetéssel olvassuk a „Debreczen” február 15-i számában, hogy — reakció: nincs! Hogy „azok részéről, akik ellen a demokrácia küzdése irányul”, nincs ellenállás! Hogy „ne harcoljunk olyan szelek ellen, amelyek nincsenek!”

Három héttel ezelőtt még volt reakció, ma egyszerre nincs? A „Debreczen” semmisenek nyilvánítja a négy demokratikus párt aláírását a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front kiáltványát, melynek fő gondolata, hogy a magyar demokratikus, hazafias erőknek azért kell összetartaniuk, hogy a reakció ne diadalmaskodhassék? Ha valaki a létező és terpeszkedő reakciót nemlétezővé és megsemmisítetté nyilvánítja, akkor mi egyéb ez, mint falazás a reakciónak, a reakció támogatása?

Menjünk tovább. A németbérencék egyik fő háborús hazugsága így hangzott: Magyarország „nemzeti

hivatása” védeni a Nyugatot Kelettel szemben. Bárdossytól-Kállay-ig. Jánitól-Szombathelyi-ig és Beregi-ig, mindenki ezzel az „érvel” támasztotta alá a Szovjetunió ellen indított nemzetellenes háborút. Mi volt a magyar hazafiak kötelessége Hitler magyar bérenceinek ezzel az „érvel” szemben? Az, hogy leleplezzék, kimutassák, hogy minden ízében hazug Magyarország ebben a háborúban nem a „Nyugatot” védte, hanem a német fasizmust védte. Nem „Kelet” ellen háboruszkodott, hanem a szabadságukat védelmező demokratikus nemzetek ellen. És most, hogy — ha utolsónak is, ha későn is — elszakadtunk Hitler-Németországtól és hadat üzentünk neki, nem „Nyugatot” ellen fordultunk, hanem a német imperializmus ellen, nem „Kelethez” csatlakoztunk, hanem a világ szabadság-szerető nemzeteihez.

A „Debreczen”-nek ezzel szemben is különvéleménye van. Szerinte nem az volt a hiba, hogy a német fasizmus szekerét toltuk, hanem az, hogy „Nyugat bűvöletének esünk áldozatul”. Bárdossy, Kállay, Horthy Miklós nemzetvesztő katasztrófa-politikáját nem bírálja, ellenben bírálja — IV. Béla politikáját! Iger, IV. Bélaét. A hiba nem 1919-ben, nem 1940-ben és 1941-ben történt, hanem 1242-ben. IV. Bélának akadálytalanul át kellett volna engednie a tatár seregeket Magyarországon. Mászóval: a magyarországi Hitler-cselédeknek csak az a bűne, ami IV. Bélának: a „nyugati orientáció”. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány pedig a fasiszta Németországnak szóló hadüzenettel csak azt teszi jóvá, amit IV. Béla elmulasztott!

Tiltakoznunk kell a történelemhamisítás és az analógia ellen! Tiltakozni kell az ellen, hogy a németbérencéknek ennek a hamis és hazug történelmi analógiának a segítségével kísérleljék meg tisztázni! Mert ha Bárdossynak, Kállaynak, Jáninak és Szombathelyinek csak az a bűne, mint IV. Bélának, akkor nem bűnösök. A nagy Árpád király jól tette, hogy szembefordult a barbár tatár hordák támadásával. Bárdossyék és Kállayék pedig nem jól tették, hogy „akadálytalan átvonulást” biztosítottak a modern barbárok, a német fasiszták hordáinak.

A „Debreczen” helyesli a hadüzenetet Németországnak. Helyesli, de úgy, hogy a világ szabad nemzeteivel való szövetekezést a tatárjárással való szövetekezéssel hasonlíja össze. Mi ez, ha nem mérgekeverés? Mi ez, ha nem seiyempapírba csomagolt bomba?

VIGSZINNAZ-MOZGÓ

Mulatságos olasz vígjáték

AIDA VALL-VAL
Leányálmok

Új orosz híradó. Roosevelt—Churchill találkozása. Februári csata. Előadások: d. u. 1. és 4. órák, vasárnap d. e. 11 órák is.

VIGSZINNAZ-MOZGÓ

Jön! Hétfőtől Jön!

A zendai
fogoly

Főszereplők: Ronald Colman és Douglas Fairbanks Jr.

APOLLO-MOZI

Előadások: d. u. 1. és 4. vasárnap d. e. 11 órák is.

Moszkvai éjszakák

Főszereplők: Harry Baur és Annabella

Kisérő műsor: Florida hősei amerikai sportok, Baggyár rajzfilm.

Vannak, akik szerint ez nem szándékos mérgekeverés, hanem magánbutaság, amire nem érdemes ügyetvetni. Mondjuk, hogy ez így van. De akkor felmerül a kérdés, vajjon kinek a nevében szól a „Debreczen”? A közvéleményben az a tudat él, hogy a „Debreczen” a Független Kisgazda Párt lapja.

Vannak, akik szerint nem az egész Kisgazda Párté, nem az Országos Kisgazda Párté. Rendben van, elfogadjuk. De akkor miért nem foglal állást a Kisgazda Párt Országos Vezetősége azok ellen, akiknek a nevében a „Debreczen” szól? Miért tűri a hamis látszatokat?

Ezeknek a hamis látszatoknak a türése az, ami mérgezi a politikai légkört és zavarja a demokratikus pártok őszinte együttműködését. Mi, kommunisták, vallottuk és valljuk, hogy a Független Kisgazda Párttal őszintén, komolyan és tartósan együtt akarunk működni a magyar demokrácia, a magyar haza üdvére. Meg vagyunk győződve róla, hogy ugyanezt vallják a Kisgazda Párt szervezett, öntudatos, népi tömegei és kipróbált, demokratikus vezetői is. Eppen azért arról is meg vagyunk győződve, hogy nem fogják tűrni, hogy a Független Kisgazda Párt cimkéjével ellátott reakciós politikai dugárut csempéssznek be a magyar demokráciába és így megzavarják a hátráltassák a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontba egyesült népi erők együttműködését, melyen hazánk jövője és felemelkedése múlik.

Révai József.

Nyilatkozat

Hivatalos helyről annak közlésére kérjük fel a lapokat, hogy a debreceni városi közgyűléssel kapcsolatban Vásáry István nem mint miniszterelnök-helyettes járt el, mert ilyen közjogi méltóság nem létezik, hanem a miniszterelnök más-irányú elfoglaltsága miatt annak felkérésére, mint korban legidősebb miniszter.

Ehhez a nyilatkozathoz csak azt fűzzük hozzá, hogy a magyar alkotmány éppoly kevésbé ismer „miniszterelnök-helyettes”, mint „korban legidősebb” pénzügyminisztert, aki a miniszterelnök felkérésére más tárgyak ügyeibe az illetékes szakminiszter mekkérülésével avatkozik bele.

Hozzáartozói felő!

érdeklődhet vidékről is

Tudakozó, Kálvin-tér 5.

Csokonai-színház

VASARNAP, február 18-én 4 órák

OROSZ LABORI SZÍNHÁZ

magyarországi nagyszíni versenyére

kérül színe — közreműködik a

moszkvai Opera az balettára

METEOR-MOZGÓ

Ma, vasárnap
izgalmas kalandfilm

Aranyhajó

Előadások kezdete: 11, fél 3 és 4 órák.

Válasz a „Debreczen” „Akiről olyan régóta hallgatunk” című cikkére

Erdeklődéssel és meglepetéssel olvastam a „Debreczen” 1945 február 13-i számában, fenti címmel, „Ver”-aláírással megjelent cikket. A cikk a nők kötelességeivel és közéleti szereplésével foglalkozik. Megvallom, először nem akartam hinn a szememnek, amikor ezt olvastam a cikkben:

„...nagyon visszatetsző az, ha ilyen időben a nők, csak azért, hogy feltűnjenek, beleszólnak és véleményüket nyilvánítanak a világ dolgáiba. Nem való ez nekünk, asszonyoknak.”

Hogyan, kedves „Ver”? Engedje meg, hogy miliónyi asszonytársam nevében megkérdem: Ezután a nemzeti katasztrófa után, férjeink, fiaink gyalázatos pusztulása után, maga azt prédikálja, hogy ne szóljunk bele saját ügyeink intézésébe? Talán most szép csendben ülünk a szoba sarkába kézimunkázni és onnan figyeljük, hogyan intézik ismét a mi sorsunkat, a mi megkérdésünk nélkül?

Hát nem, kedves „Ver”? Nekünk, demokratikus magyar asszonyoknak, egészen mások a céljaink.

Talán hallott már valamit a hatalmas, demokratikus, szabadság-szerető népekről: a Szovjetunióról és az angolszász államokról? Talán hallott már arról, hogy Angliában és az Egyesült Államokban a nők a férfikkal teljesen egyenrangú munkát végeznek. És azt is elárulhatom, ha még nem olvasott volna róla, hogy a Szovjetunióban nemcsak mérnökök, orvosok tízezrei látják el kifogástalanul hivatásukat, hanem résztvesznek a nők a politika legfelsőbb irányításában is.

Őn pedig azt kívánja, tőlünk, magyar nőktől, hogy mondjunk le a további küzdelemről a nők általános választójogáért, az egyenlő munkában való egyenlő munkabérekért, gyermekeink ingyenes oktatásáért, sőt mondjunk le már eddig elért eredményeinkről is, — pusztán azért, mert ön úgy véli, nem való nekünk, asszonyoknak, hogy véleményünket nyilvánítsuk a világ dolgairól.

Nem, kedves „Ver”? minderről nem fogunk lemondani.

Pedig megoldást is ajánl: „Imádkozzunk, Isten majd mindent elintéz helyettünk”, holott tudhatná, hogy Isten senki helyett nem végzi el azt, amiért kinek-kinek saját erejéből kell küzdenie!

Vége-velahára véget kell már vetnünk a csodavárás reakciós átkának. Negyedszázad szenvedéseink keresztül elérkeztünk végre a demokrácia győzelméhez, a szabadsághoz. Erről a szabadságról nem mondhatunk le, élünk kell ezzel a szabadsággal. Részt kell vennünk nekünk is az újjáépítés hősi munkájában. A mi helyünk, a magyar asszonyok helye, ott van a küzdők első soraiban.

Egy magyar asszony.

Táncanfolyam kezdődik

február hó 19-én a

Ruca-tánciskolában

Vigkedvű M.-u. 67. éiratkozás szerdán, szombat d. u. 3-5-ig és vasárnap d. e. 10-12-ig. Minden szombat és vasárnap d. u. 3 kor összlánc.

Képek a pesti nyilas rombolásról, vérengzésről

Beteget látogatni megyünk. Régen nem látott kedves beteget. Szorongó aggódással várjuk a viszontlátás percét — találgatják, nagyon megváltozott-e, nagyon megviselte-e a hosszas betegség? Közben lassan, fokozato-

san kibontakoznak a lázgyötört Budapest konturjai. Előtűnnek az ismerős vonalak, a hegyek finom rajzai, a házak ismerős tömbjei, az egykor oly serénymunkájú gyárak kéményei.

A füstnélküli város

Budapest szive lassan, alig észrevehetően ver, de azért már ver. A pesti utcák annyira megszokott képét nem színezik a sárga vilamosok, az emberek gyalog járnak és vonszolgatják kézikocsikó megmaradt kis batyujukat. A legfeltűnőbb azonban, hogy Budapesten ma nem füstölnek a kémények. Nem bodorodnak a sűrű, szürke füstök a gyárak kéményeiből, sem laza lilás ködök a házak tetejéről. Annál inkább gőzölnék a sűrűn lakott pincék.

A mai Budapest legnagyobb ura a pince. A pestiek — akár akarták, akár sem, kénytelenek voltak hónapok óta hozzászokni a pincelakáshoz. Előbb a nyilasok

kényszerítették pincébe, majd az ostrom, most pedig az inség és a megtörtség.

A pincék, kevés kivételtől eltekintve, mindenütt tele vannak. Sorjában egymás mellett feküsznek egyetlen szobában férfi és nő, öreg és fiatal. A nyomor a demokráciát hamarabb bevezette: a pincében megszűnt a rangkülönbség. De a pince nemcsak óvott, de követelt is: rányomta a bélyegét a szellemre is és ma Pesten pince-pszichózis uralkodik. A Kommunista Párt hatalmas plakátokon kéri, követeli a pincéből való feljövételt — de az eredmény csak lassan bontakozik ki. Budapest még füstnélküli pincelakó város.

Az utcák

számos háborus sebből véreznek. A kövezetet számtalan helyen feltépte a robbantás, vagy a becsapódó akna. A járdák mentén, vagy éppen rajta is embermagasságig érnek a törmelékhalmozatok, teletyűzve olvadóban levő szutykos hórétteggel. A házakról az olvadás nemcsak vaskos vízecseppeket, hanem omladékot, sőt cserépdarabokat is lesodor.

A legszomorúbb képet a házak adják. Budapesten ma nincs ép ház. A rombolást nem a bombázások okozták, hanem az utcai harcok. Ma már a főváros lábadozik, a barrikádok már nem torlaszolják keresztben az úttesteket, hanem oldalt huzódnak meg, de a házak oldalain tátongó belövési rések, a számos apró vakolat- és téglahiány a golyók becsapódásai-

tól még beszédesen dokumentálják a fasiszta elvetemültséget, amivel Pestet szándékosan tönkretették. Hagyták, hogy Pest körülvárt helyzetében a harcok középpontjába kerüljön. Nem hagyták, hanem akarták. Akarták, hogy a főváros tönkre menjen!

Pest azonban ennek ellenére nem menthetetlen. A házak, az utcák, a gyárak javíthatók, a romok nem akkorák, hogy nem lehetne szorgalmas munkával rendbehozni. A gyárak és üzemek neves és névtelen hősei, az ellenállási mozgalom katonái életük árán is elérték, hogy Budapest főútjait: a gyárakat nagyrészt megmentették. A munkásság már lázasan dolgozik a javításokon, hogy újra meginduljon a munka.

A nyilas halálgyárak

Óriási árat fizetett Budapest lakossága ezért, hogy ennyire is megmenthette az élet alapjait. A nyilasok vadállati kegyetlenséggel pusztítottak soraikban. A Kazinczy-utcai fürdőben, a Klauzál-téren, a Szevetenay-utcai törvényszéki orvostani intézetben, az Andrássy-uti nyilas „Hűség-házában” eddig kb. 2500 halottat láttak, akiket mind a nyilasok gyilkoltak le.

Egymás mellett, vagy fahasábszerűen egymásra rakva fekszenek a nyilas terror áldozatai. A Kazinczy-utcaban és a Klauzál-téren, ahol a géttó volt, éhenhalt zsidók holtteste fekszenek százával és ezrével. Öregek, fiatalok, gyermekek és csecsemők egyaránt csonttá-bórré soványodva pusztultak el. Éhen pusztultak, de

ezenkívül kegyetlen verés nyomai éktelenül el az elaszott tetemeiket.

A törvényszéki orvostani intézetben 400 hulla közül vagy 120-on a vizsgálatot végző orvosi bizottság a boncolásnál életben elkövetett tarkólövést talált.

A halottak nagy részénél azonban a vizsgálat a vízbefullást derítette ki halálöklént. Az áldozatokat kivitték a Dunaparttra, géppisztolyokkal lelővöldöztek és belevetették őket a Dunába. Csak néhányan kerültek el a biztos halált. A többi itt fekszik egymás mellett: a halottaikban is vádolva és bosszuért, büntetésért kiáltva.

De a megkerült halottak csak töredékét teszik ki a nyilasok tényleges vérengzésének. Az áldo-

zatok száma lényegesen több volt. Hány ártatlan zsidó-holttestet és hány hős ellenálló holttestét görgette le a Duna türelmes folyama. Egy szemtanu még a nyilasok uralma alatt látta, amint este a Dunapalota előtt egész sor em-

bert levétköztettek, lelőttek és a Dunába vetettek. Utána a „hős testvérek” összeveszték a ruhák osztozkodásán. Másik szemtanu egy alkalommal 140 hullát látott uszni a vizen — tovább számolni nem volt képes az elkeseredéstől.

Halál a nyilasokra!

Ezeknek a szörnyűségeknek lázában izzik ma Budapest. A nyilas rémtettek nyomait viselik az utak, utcák, házak, emberek és ezek miatt kiált bosszuért a legyilkoltak mártíruma. Ha van még agyvelő, mely megbocsátásra gondol, ha van szív, mely kegyelemért ver, ha van szó, mely hu-

mánus elnézést prédikál: el kell nemuljon. Itt nem lehet kegyelemről, elnézésről, de még csak enyhe elbírálásról se szó: itt csak a megtorlás lehet a válasz. Aki egyszer látta a Kazinczy-utcai fürdő, a Klauzál-tér, a nyilas pincék borzalmait, az csak egyetlen mondhat: halál a nyilasokra!

Hogyan ölték meg Kiss János tábornokot és társait a nyilas banditák?

A németek és a nyilasok elleni szervezett mozgalom katonai vezetői közül Kiss János altábornagyot, Nagy Jenő vezérkari ezredest és Tarcsai Vilmos vezérkari századost december elején a nyilas hóhérok rövid tárgyalás után halálra ítélték és kivégezték.

Az ellenállási mozgalom, melynek főszervezője a Magyar Kommunista Párt volt, olyan előrehaladást ért el, hogy a német megszállók elleni fegyveres harc megkezdése napirendre került.

A legkritikusabb időpontban azonban Gestapo-ügynököknek sikerült befurakodni a katonai vezetés felső szertebe, sikerült megtudniuk egy titkos összejevetel dátumát és letartóztatták Kiss János altábornagyot és szűkebb vezérekarát.

A letartóztatott honvédtiszteket a Margit-körúti katonai fogházba vitték. Külön rémregényt lehetne írni mindarról, ami ebben a fogházban történt. Válogatott kínzásokon, állati szadizmussal véghezvitt kegyetlenkedéseken esett át mindenki, akit oda bevitték, elvetemült csendőrtisztekkel éjjel-nappal verették a foglyokat.

Amikor Kiss Jánosokat bevitték, már tele volt a fogház. Külön őriztették a török követségről kiemelt Kállay volt miniszterelnököt, Kánya Kálmánt és Csataj Lajos volt honvédelmi minisztert, akit később a Lukács-fürdőben berendezett fogházba vitték át és ott követte el feleségével együtt az öngyilkosságot. Se szeri, se száma nem volt ekkor már az elfogott, megbízhatatlannak talált katonatiszteknek. Lánfalvy repülő-tábornokot is őrizték, ide hozták be rövid párnápra is a kivégzett Győri repülő alezredest, Zilahy Lajos unokaöccsét: Buday alezredessel együtt itt volt ebben az időben Szenes és Timár repülő-tábornagy, Krudy Adám százados, Hardy Kálmán, Horthy volt szárnysegédje, Vörös Gyula vezérkari őrnagy felesége, apósa és anyósa, Korody Tibor újságíró, akit nem sokkal később bestiális módon kivégezték.

ÉRTESEM

tisztelt vevőimet, hogy úridivat szabóságomat a régi helyen,

Piac-utca 71. sz. alatt újra megnyitottam.

Megrendeléseket pontosan szállítok.

Szabó Pál fertiszabó

Megjelent a „Magyar Köziöny” ötödik száma

A kinevezéseken kívül a hivatalos lap új száma közli a földművelésügyi miniszter rendeleteit, az árvédekezési célokra vizitársulatok pénzkészletének és ártéri járulékanak kiutalása tárgyában, valamint a tavaszi mezőgazdasági munkák elvégzésének biztosítása céljából közszolgálati termelési és munkaterv elkészítése tárgyában. Megtaláljuk ezenkívül az ipari miniszter rendeletét az üzemi bizottságok tárgyában, valamint a földművelésügyi miniszter felhívását a magyar föld népéhez, melyben termelő munkára szólítja fel a mezőgazdasági munkásokat, gazdasági cselédeket, kisbérletet, törpebirtokosokat és kispasztorkat.

Olvastottlaggyút, parafint magas áran veszek, Széchenyi-u. 22, Gyeryüzem

Csapó-utcai Erzsébet-cukrászda
elszámolásra kiadó.

Erdéklődni a Piac-utcai Erzsébet-cukrászdában.

Termel és épít a vagongyári munkásság

Magyarország legnagyobb dolgozó gyára ma a debreceni Vagongyár. Kimentünk megnézni, hogyan működik ez a hatalmas gépezet. Legtöbb helyen rombolás, pusztulás képe fogad. De a fasiszta-dúlás mellett mindenütt a becsület, a hősiesség, az építő elszántság nyomain. A 3-as osztályon a gépműhelyt szét-

rombolták a menekülő németek, de a hosszú teremnek kb. háromnegyed részén már helyreállítva, büszkén emelkednek a hatalmas vasoszlopok, melyek a tetőzetet tartják. Az esztergapadokat, gépeket már régen kiszabadították a romok alól és egy ép. teremben munkába állították.

A rendkívül jó termelési eredmények

mellett — 48 kijavított mozdony került ki október vége óta a műhelyből! — erre is ráérnek a munkások, a gyár nagyméretű ujjáépítésére. És akkor még nem is beszéltünk arról a munkáról, amit külön a Vörös Hadseregnek végeznek. Hogy csak egy példát említsünk: egyetlen hónap alatt 194 autókarszériát készítettek.

Az üzemi szakszervezetnek minden munkás, kivétel nélkül tagja.

Beszélggettünk a szakszervezetről az egyik pályafenntartásánál dolgozó építőmunkással. Elmondta, hogy a régi vagongyári szervezet, a VÖGE vezetőségének néhány tagja, mikor elmenekült, nem felejtette el magával vinni a munkások pénzét sem. Véleménye szerint, ha a vagongyári munkások bejárnak az egységes szakszervezetbe, ott jobban fejlődhetnek, több oktatásban részesülhetnek.

A Vagongyár egy egészen önálló világ. Van külön hentese, konyhája, ahonnan minden munkás egy pengőért ebédet kap, turdóje, szövő- és fonóüzeme, sőt elemi- és tanonciskolája is.

A gyárban 80 tanonc van

Felvették a város szétbombázott, elhagyott üzemeiből is a munka nélkül maradt géplakatos-tanoncokat.

A tanoncok között találjuk Maár Tihamér tanonciskolai tanárt, meséli, hogy a tanoncok közül 12 ifjúember jelentkezett önként a hadseregbe, bár voltak közöttük olyanok is, akik még a korhatárt sem érték el és így miniszteri engedély kell nekik a bevonuláshoz.

A Demokratikus Ifjúsági Szövetségnek külön csoportja van a Vagongyárban, Nagy Imre az elnökük. Szabó József a titkár. Panaszkodnak, hogy nincs kottájuk az énekkar számára és minél több előadást várnak a Szövetség központjából.

Angora-, gyapjú- és divatfonalat magas áron vesznek. Gyapjufonaból női- és férfi kötőtárak nagy választékban.

Szilágyi divatház
Piac-utca 59 szám.
Üv. GROSZ JÓZSEF

Uj férfi- és nőiruhaműt a legmagasabb napiárban vesznek

FRIEDMAN
CSOKONAI-UTCA 3

Beszélggettünk néhány munkással.

A konyhakertekre vonatkozóan a munkások egyöntetűen ezt mondták: „Az ötlet kifizető, de igazi sikere csak akkor lesz, ha közeladják a kertet a lakóhelyhez.” Barbai, aki a Kommunista Párt tagja, még hozzátézi: „Sok munkásnak van nálunk máris konyhakertje. Angoranyulat tenyésztenek, méhészettel foglalkoznak. Nem olyan emberek ezek, hogy hazamegynek és öbített kézzel leülnek.”

Az egymással és munkájukkal való általános elégedettség mellett azonban panaszkodnak is van a munkásoknak. Nem kaptak még fizetést. A hét közepén már megjött a pénz, azonban ezekben, nem lehet belőle kilizetni őket. Küldöttség járt a pénzügyminisztériumnál a beváltást kérni. Szerintük a minisztérium túl lazán kezeli az ügyet és ha lesz is aprópénz, abból is csak 30.000 pengőt ígértek nekik.

Valaki megemlíti azt is, hogy a Pavillon-laktanyai hadifoglyokból mielőbb harcoló egységeket kellene szervezni. Általában lassúnak találják a hadsereg felállítását.

A munka lázában nem feledkeznek meg a jövő terveiről sem. Iparostanoncotthon és munkás legényotthon készül a vidéki munkásság számára, megnyitását egy hónapon belül tervezik. Ugyalászik, túl akarják szárnyalni önmagukat, mert a műhelyvezető sürgősségi építési tervezetet készült benyújtani a kereskedelemügyi miniszternek a gyár üzemének mielőbbi fokozottabb helyreállításáról. Bizalommal és várakozással tekintünk terveik elé, mert eddigi munkájuk megmutatta, hogy megbízhatunk a Vagongyár öntudatos munkásaiban, a nemzetnek van mit várnia tőlük.

REVESZ EVA.

Veszek és eladok

szoba-, konyhabútor, rekamié, fotelt székkeket, sőnyegeteket, férfi- és női bundakabátokat, férfi- és női ruhaneműket, iró- és varrógépet, gramofonlemezeket.

MEZEI GYULA
József kir. hg.-utca 50.

Veszek lisztet, cukrot,
zsírt, mindenféle tejterméket, tojást. — Kifutófiút, kéziélényt, cukrászségédet felveszek.

SZALKAI cukrász,
VARGA-UTCA 1. SZÁM.

Munkában a csepeli Weiss Manfréd-gyár

A Vörös Hadsereg bevonulása után a Weiss Manfréd-gyár munkásai azonnal Üzemi Bizottságot alakítottak, hogy kezükbe vegyék az ország legnagyobb nehézipari üzemének sorsát. A bizottság január 18-án alakult meg s első feladatául a gyár megindítását s ezzel a felszabadító Vörös Hadsereg támogatását tűzte ki célul. A gyár üzemképes műhelyeit azonnal üzembe állította, megindította a helyreállítási munkálatokat és ma már több mint 5000 ember dolgozik a gyárban. Működik a préskovács-osztály, a hegesztőüzem, a motorosztály, a

bognárműhely. A gyár munkássága résztvesz a hidépítésben s a repülőtér helyreállításában és rövidesen megindul a pontonok gyártása is.

Szabotázsselekmények megakadályozására a nyilas- és nemzetiszocialista érzelmi elemeket kirosztják és ellenőrzik az igazgatók és tisztviselők munkáját.

Szabályozták az összes dolgozók fizetését, a nőmunkások azonos munkáért ugyanolyan munkabért kapnak, mint a férfiak.

A gyár dolgozói részére gyári konyhán főznek és hozzáfogtak a gyári kórház helyreállításához is.

A Magyar Kommunista Párt
debreceni szervezete
ma, 18-án, vasárnap d. u. 3 órakor
Népgyűlést tart a Nyilastelepen,
Hétvezér-u. 91. szám alatt.

A Magyar Kommunista Párt
debreceni szervezete
ma, 18-án d. u. 2 órakor
Népgyűlést tart a Téglatetőben
az Ovoda helyiségében.

Öt vagon gyógyszert raboltak el a Chinoin-gyárból

A „Szabad Ujpest” felháborodással számol be arról, hogy az ország legnagyobb gyógyszeripari üzemét a nyilasok és a németek csaknem teljesen kirabolták és a termelést megbénították. Felbecsülhetetlen a kár, amit ezek a banditák okoztak: öt vagon készárut cipelték Németországba, azon a címen, hogy a bombatámadás alkalmával használhatatlanná vált. Az elrabolt mennyiség egy esztendőig fedezte volna Budapest és Ujpest betegeinek

gyógyszerek szükségletét.

Rabló gaztettüket fokozták azzal, hogy leszerelték a gépszijakat, ezáltal lehetetlenné akarták tenni a gyógyszeripari üzemeltetést, így magyar gyermekeket, anyákat, betegeket akartak megfosztani minden segítő eszköztől. A gyárvezetőség nem nézte tétlenül a náci garázdálkodását, hanem a gépszijak egy részét elrejtette s így az 1500 dolgozót foglalkoztató üzem már 600 munkást képes alkalmazni.

Kifosztották a náci Magyarország legnagyobb börgyárát

A „Szabad Ujpest” munkatársa beszámol az upesti Wolfner-börgyár helyzetéről. A gyár a bombázások során elszenvedett sérülések ellenére üzemképes. A kisebb műhelyekben a munka már meg is indul, más részeiben helyreállítási és előkészítési munkák folynak. A gyarat a németek és a nyilasok kifosztották, négy uszályt megtöltő nyersanyagból csak egyet sikerült meg-

menteni, a többit elrabolták és elvittek 30.000 pár cipőt is. Ez a kép azonban még távolról sem teljes, az elrabolt anyagok pontos számbavétele még folyamatban van. Szerencsére a megmentett nyersanyagkészlet egyelőre biztosítja a gyár termelését. A Wolfner-gyárban 2000 munkás dolgozott, tehát hozzátartozókkal együtt közel 10.000 ember megélhetése függ az üzemtől.

Do gozik a Jutagyár

A gyár nyilas vezetői parancsot adtak, hogyan tétessék tönkre a műhelyvezetők, a hatalmas szövőüzemet. A rombolás pontos utasításainak végrehajtását néhány becsületes műhelyvezető a szervezett munkások segítségével addig huztahalasztotta, míg végül is nem volt idejük a nácioknak, hogy a parancsok végrehajtását kikényszerítsék tőlük. A gyár teljes üzemmellel dolgozik, bár az ázsiai juta hiányában kenderből dolgoznak. A sodróműhelyekben papírszalagból és kenderből csinálják a fonalakat. Az óriási szövőde még nem megy teljes apparátussal, mert sok vidéki munkás nem tudott eddig bejönni. A gyárban 500 munkás dolgozik, kap élelmet, boldogan dolgoznak és bizakodva néznek a jövő elé.

Ujpesten dolgozik a Pnibus

A munkásság egy kis kommunista élcsoportja megövtá a villamos műveket a német banditák rombolási dühe elől. Ujpesten a szorgos munka eredményeképpen áram- és vízszolgáltatás van. Kemény, önfeláldozó munkával építik a rákoskeresztúri földönfekvő vezetéket is, a munkálatokkal már Rákospalota határáig érkeztek. A munkások hátán emlegetik az ottani orosz katonai parancsnokságot, amely nemcsak embereit adta a munkához, hanem fogatokat is és a magyar munkások számára kenyert. Az Ujpesti Nemzeti Bizottság az orosz katonai parancsnoksággal karöltve biztosította a szükséges személyiséget.

Gombos Erzsébet nőiszabó
Kétfalóm-utca 3.

Révi
hántolóüzem
hántolást vállal

VÁROSI HIREK

Budapest felszabadulása után a város vezetősége semmi akadályt nem látja annak, hogy Debrecenben az utcák világítását, legalább részben, ismét helyreállítsák. A Piacutara már tel is szereltek négy ivólámpát, melyet rövidesen üzembe fognak helyezni.

A Világítási Vállalat egyik kazánjának tisztítása és javítása miatt a város egyes részein az áramszolgáltatás 5-6 napig szünetelni fog. Ugyanez okból egyes gyárak is beszüntetik ideiglenesen működésüket. A kazánjavítás az oka a villamosforgalom szüneteltetésének is. Minden remény megvan azonban arra, hogy a jövőben ilyen korlátozások nem fordulnak elő. Debrecen egyik kazánjával ugyanis, mely a Ganzgyárba volt javításra adva, rövidesen rendelkezik a Világítási Vállalat.

„Budapesti egyveleg”, avagy illúziók a demokráciáról

A „Debrecen” február 17-i számában „Budapesti egyveleg” címen hosszú listát közöltek azokról a személyekről, akik Budapestten átvészelték a nyilas terror és az ostrom idejét. Igen sok valóban értékes, demokratikus gondolkodású, sőt a demokráciáért kiállni és harcolni is hajlandó személy van ezek között, de nem hallgathatjuk el, hogy számosan vannak olyanok is, akiknek múltbeli magatartása a népi érdekeket súlyosan sértette. Ezek megkerülése fölött csak annyiban tudunk örülni, hogy a népbíróság előtt számunkérhetjük tőlük bűneiket.

A Budapestten levő debreceniek közül csendes örömmel emlegeti a „Debrecen” Hankiss János, Milleker Rezső és Rugonfalvi Kiss István megkerülését. K. Kiss István és Milleker Rezső aktív fasiszták voltak, Hankiss János sem állott messze tőlük. De ezek csak a nagy nevek a debreceniek közül, ugyanezt az állítást hozhatnók től a „Debrecen”-ben felsorolt többi Pesten levő orvosokkal és kereskedőkkel szemben is.

Nagyobbat is ugrik azonban a „Debrecen”, amikor Kodolányi Jánost Veress Péterrel és Zilahy Lajossal emlegeti együtt. Mindenki jól emlékszik Kodolányi szerkesztésében megjelent „Nemzetőr” című lap faji ideológiájára, izzó antiszemizmusról, németbarát hangjára. Kérdezzük: hol lehetett a „Nemzetőr”-ben felfedezni a demokráciát, amit a „Debrecen” emleget? Annál súlyosabb Kodolányi bűne, mert a huszas években — valóban demokratikus népi író volt, de ezt az álláspontját a harmincas évek fasiszta konjunktúrájában elárulta.

Nem tudjuk, mi írta ezt a cikket és milyen szándék jelentette meg. A legjobb szándék esetén is annyit meg kell állapítanunk, hogy aki Kodolányit demokratának. R. Kiss Istvánt, Milleker Rezsőt és társait az újjáépítésben szükséges elemeknek minősíti — nem tudja, mi a demokrácia. Ha így fognák föl a demokráciát, akkor mihamar a behlenni konzolidáció napjaiban ébrednénk fel a demokrácia helyett.

Letaroltatták az úvidéki vérengzés egyik főbűnösét: Báthory csendőralezredest

A nyilas és németbérenc bandák rémtettei közül talán legemlékezetesebb Fekete-halmi Czeidner altábornagy és társainak úvidéki tömegszárlása. A jugoszláv és zsidó férfiak, asszonyok és ártatlan gyermekek ezrei pusztultak el a fasiszta gonosztevők szadzimusa következtében.

Magyarország újjászervezett fiatal, demokratikus rendőrsége teszi majd jóvá most a régi rendszer bűnét. A budapesti rendőrség politikai osztálya Tömpe András rendőrfőhadnagys iránnyításával nyomoz az úvidéki és zsabalyi

vérengzések értelmi szerzői és végrehajtói után. Néhány napos nyomozás eredményeképpen már sikerült is kézrekeríteniük a egyik főbűnösöt, Báthory Géza csendőralezredest. A fasiszta rendszernek ez a jellegzetes képviselője, akinek „hősiessége” védtelen emberek és gyermekek halomraölésében merült ki. A felszabadító Vörös Hadsereg elől Budapestre menekült. Onnan azonban már nem jutott tovább és most a budapesti rendőrség politikai osztályán várja a népbíróság ítéletét.

Támogassuk az új magyar hadsereget!

Felhívás Hajdú vm., Csonka-Bihar vm., Szabolcs vm., Csonka-Szatmár és Bereg vm., Békés vm.-ből a Szeghalomi VI. járás, Jász-Nagykun-Szolnok vm. vezetőihez, Nemzeti Bizottsághoz, pártjaihoz, szakszervezeteihez stb.-hez és minden magyar honpolgárhoz

Megalakulóban az új demokratikus népi hadsereg a debreceni Pavillon-laktanyában. Az alakulatok rövidesen bevonulnak békehelyőrségeikbe és új magyar honvédek fognak őrt állni a laktanyák kapuiból és fele hangzani a magyar nótá a városok és falvak utcáin.

A feldűlt és részben még harcok alatt álló országunkban igen nehéz feladat lesz hadseregünket újból talpraállítani. A semmiből ütöképes hadsereget kell teremteni. Az orosz katonai parancsnokságok a legjobb indíttal és legmesszebbmenőleg támogatják a magyar katonai parancsnokságokat e nehéz munkájukban, de saját nagy hadseregük fenntartása mellett nem tudnak minden szükséges dolgot rendelkezésünkre bocsátani. Hadseregünk újjáépítésében szükségünk van tehát a magyar nép minden egyes polgárának támogatására is. A debreceni polgári lakosság már eddig is ragyogó példáját mutatta meg az új magyar honvédség iránt érzett szeretetének és rokorszenvének: naponta százával sietnek a Pavillon-laktanya kapui elé, hogy átadják szeretetadományait a laktanyában elhelyezett magyar honvédeknek. De ebben a nehéz építő mun-

kában nem az egyes emberek, hanem az egész magyar nemzet egységesen megszervezett segítségére van szükség. Az új magyar hadsereg a nemzet minden rétegének tagjaiból szerveződik meg, tekintet nélkül a származásra, fajra és felekezetre, tehát össze kell fogni minden magyar vezetőnek, kereskedőnek, iparosnak, gazdának és munkásembernek az új magyar honvédség talpraállításában.

Felkérlek minden hivatalvezetőt, Nemzeti Bizottságot, pártot, szakszervezetet, szerkesztőséget, intézetet, gyárat, vállalatot, gazdaságot és minden magyar embert, hogy támogasson minden magyar katonai parancsnokságot a hozzáintézetett kérelmek teljesítésében, hogy az új magyar hadsereget minél tökéletesebb felszereléssel lássuk el. Ezen fog múlni az új magyar hadsereg ütőképessége, di-csősége, az ország jövője, becsülete és biztonsága.

Hangsúlyozni kívánom azonban, hogy nem könyörödományokról van szó, hanem arról, hogy minden hivatal és minden magyar ember nyissa ki magyar szeretettel hivatalát, kapuját, kamaráját és raktárát, ha magyar honvéd jelenik meg a portáján, fogadja őt meleg kezzel és szorítással és nyújtson neki legmesszebbmenő segítséget a magyar honvédség részére szükséges javak beszerzésében.

A debreceni 6. honvéd kerületi parancsnokság felkéri a vidéki szerkesztőségeket, hogy ezen felhívást saját lapjában is mielőbb közzéjtsék szíveskedjék. Követei alezredes, a debreceni 6. honvéd kerületi parancsnokság parancsnoka.

A HÉV megoldja a személtakarítás problémáját

A HÉV üzletigazgatósága beadványt intézett a polgármesterhez, amelyben Debrecen egyik legfontosabb közegészségügyi problémájának, a személtakarítás kérdésével foglalkozik és annak megoldását el is vállalja.

A szemétfuvarozást a bombakárosult villamoskocsik felhasználásával, akrják elvégezni. A HÉV-nek vannak ugyanis olyan villamoskocsik, amelyeknek alvázat renbe lehetne hozni. Két fogóval el látott faladákat csinálhatnának, ezeket az alvázra szerelnék s így a szeméttel a karosszéria nélküli kocsikon vagy az üzemi kocsiival el tudnák szállítani.

Minden olyan házból, amely az üzemen levő villamosvonalak mellett fekszik eltakarítanak a szeméttel, de elfuvarozhatóvá válna a villamos vonalhoz szállított szemét is. A szeméttel a Gazdasági Akadémiára fuvaroznák ki.

**Teavaját, szemeskávét
legmagasabb árban veszek
Szabó György**
„ERZSÉBET” cukrászda.
Csapó-utca 41. Piac-utca 37.

A HÉV szemétfuvarozási iroda felállítását is tervezi, amely a szemétfuvarozással kapcsolatos összes ügyeket intézné és a tudnivalókról a közönséget hírlapilag tájékoztatná.

Egy ládába legfeljebb 100 kg szemét férne. Egy láda szemét fuvardíja fejében 5 pengőt számítanak fel. Ahhoz, hogy a HÉV a szemétfuvarozást lebonyolítsa, 200 darab ládára volna szüksége, melyek elkészítéséhez a várostól 600 lapméter deszkát, 1600 folyóméter abroncsvasat és 70 kg szegyet kérnek. Tekintettel arra, hogy a Gazdasági Akadémiára vezető vonal felsővezeték hiánya miatt nem üzemképes a HÉV-nek azt renbe kell hozni, ehhez 5000 méter felsővezeteki huzalra van szükség.

A szemétfuvarozást a rendes üzemi időn túli időszakban végeznék a HÉV.

Titán vagy Vuikán

asztali tűzhelyet megvételekre keres
Lakatos Könyvkiadás
C. ... ca 6.

Rendőrhatalmági őrizet alatt marad a gettó parancsnokhelyettese

A múlt év történetének leggyalázatosabb tényei közé tartozik a gettók felállítására, ahová hitlerista recept szerint embertelen módon zsúfolták be az áldozatok ezreit. Azoknak, akik résztvettek a Sztójay-kormány-nak a gettó felállítására vonatkozó törvénytelen intézkedéseinek végrehajtásában és közreműködtek az áldozatok deportálásában is, feltétlenül népbíróság elé kell kerülniök. A debreceni rendőrség is ennek a felfogásnak adott kifejezést, amikor december 13-án azt a határozatot hozta, hogy dr. Kovács Gábor, a debreceni gettó volt parancsnokhelyettesét, rendőrhatalmági őrizet alá helyezi. Dr. Kovács mindaddig őrizetben marad, amíg a népbíróság nem dönt ügyében.

Nemzeti Segély akció

A Nemzeti Segély akció központjához Józsa község is eljuttatta összegyűjtött adományát, melyek a következők: 1917 kg tengeri, 1017 kg bab, 1535 kg búza, 61 kg liszt, 4 kg 10 deka szalonna, 1 kg 40 deka zsír, 1 kg 70 deka füstölthús. Készpénz: 1049.14 pengő.

Miskolcra elszállított a Debreceni Nemzeti Segély akció négy vagon rakomány terményt, amely főleg búzából és borsóból állt.

1945 február 17-ig a következő nagyobb pénzádomány érkezett be a Nemzeti Segély akció központjába: Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata alkalmazottainak adománya: 1735.26 pengő.

Február 17-ig befolyt pénzüsszeg: 116.675.— pengő.

Zsákok és zsákvarró-fonalat adományoz az éhező borsodi lányáznak!

Adományokat a Baththyány-utca 9. sz. alá kérjük leadni.

Az első demokratikus Szabadegyetem

Február 20-án kezdődnek a szabadegyetemi előadások Debrecenben. Ez az első demokratikus Szabadegyetem Magyarországban. A huszonöt éves elnyomatás nem engedte hogy a társadalmi és a tudom ny kérdéseiről szabadon beszéljünk. Ez a gát feltört és a debreceni Szabadegyetem előadásait ürgető hallgatók kiváló, haladó szemléletű előadók hosszú névsora tisztít.

20-án kedden nyílik meg Veres Péter előadás val. Az utolsó 25 év történelmé, a magyarországi politikai harcokat, a magyar iszmus igazi arcúlatát E. de Ferenc a nemzeti kormány beügmisztere fogja ismertetni. Dr. Molnár Erik népjóléti miniszter is válalta egy előadás megtartását „Hamisítások a magyar történetírásban” címmel. Juhász Géza tankerületi igazgató, a Szabadegyetem elnöke, az „Az intelligencia szerepe a demokratikus Magyarországban” tart előadás.

A Szabadegyetem iránt vérosszerte nagy az érdeklődés. A Demokratikus Ifjúsági Szövetség helyiségében várhatók a látogatósi jegyek.

Honvéd tisztek igazolása

A magyar kormány igazolóbizottsága 1. évi február hó 26-án az alábbi tisztek igazolása ügyében ülést tart.

Kéri Kálmán vezérkari ezredes, Csukás S. Lajos alezredes, Hátszegi Otto vezérkari ezredes, vitéz Vörös Tibor százados, Röder Jenő ny. ált. vezérnagy. gróf Klebelsberg Ödön őrnagy, dr. vitéz Szamosközy Mihály hadnagy százados, Szalay Tibor százados, Simonby-Tóth Ernő vezérkari őrnagy, Székely László vezérkari ezredes és Vörös Gyula vezérkari alezredes.

Amenyiben nevezettek olyan magatartással vagy cselekményekkel bírnak tudomásu, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt és a vonatkozó bizonyítékaikkal tanuikat velem szóban vagy írásban közölni sziveskedjenek. B. Szabó István államtitkár az igazolóbizottság elnöke.

SAKSZERVEZETI HIREK

A fodrászmunkások ma, vasárnap délután 1 órakor igen fontos ügyben megbeszélést tartanak a Szakszervezeti Székházban. Mindenki ott legyen!

A Városházán a lakásösszeírásokkal kapcsolatban 30 ideiglenes munkaerőre van szükség. A Szellemi Munkások Szakszervezete felhívja azokat a legalább négy középiskolával rendelkező, jóírású, fiatalabbkorú férfiakat, akik a munkába bekapcsolódni óhajtának, hogy hétfőtől kezdve jelentkezzenek a Városháza I. emeleti 18. számú szobában. A megfelelő munkaerőket később véglegesítik.

Felhívások

Felkérjük a Debreceni Magyar Husiparosok Szövetkezetének tagjait, hogy elszámolás végett, Csapó-utca 34. szám alatti „Mahusz” irodában, megjelenni sziveskedjenek. Meglevő irataikat hozzák magukkal.

Felhívjuk a Debrecenben eddig nyilvántartásra jelentkezett összes MÁV nyugdíjasokat, nyugbéréseket, ezek özvegyeit, árvaít és a segélydíjasokat, hogy február havi nyugellátásuk folyó hó 19-én délelőtt megkezdődik.

A kifizetés sorrendje a következő: ma délután A. betűtől K. betűig, holnap L. betűtől végig.

Az illetmény igazolólapot mindenki hozza magával, mert a fizetésnél ez szükséges.

A magyar honvédelmi minisztérium felszólítja az Ideiglenes Magyar Nemzeti Kormány fennhatósága alá tartozó területeken visszamaradt mindennemű és eddig még nem jelentkezett repülőszemélyt, hogy adattfelvétel céljából az alább felsorolt adatait személyesen, vagy postán mielőbb jelentse be: 1. Név (családi- és keresetnév). 2. Születési hely és év. 3. Legutolsó beosztása a légierőknél (szakma). 4. Jelenlegi pontos lakcíme. 5. Aláírás. A bejelentés címe: A Magyar Honvédelmi Minisztériumnak (V. légügyi csoport) Debrecen, Pénzügyi palota.

Mindazok a személyek, akik valamely meteorológiai állomás műszereinek, vagy annak egy részének birtokában vannak, kötelesek azokat a hatóságoknak haladéktalanul beszolgáltatni, mert ellenkező esetben a törvényes következményeknek (lopás, rablás, esetleg szikkasztás miatt büntető eljárásnak) teszik ki magukat. Aki ennek a felhívásnak 8 napon belül eleget tesz és a birtokában lévő műszert beszolgáltatja, mentesül a büntető eljárás és következményei alól.

Debrecenben a szóbanforgó műszereket a Rendőrség épületében, földszint 33. számú helyiségben kell beszolgáltatni. Polgármester

Ipartestületi köz'emények

Az Ipartestület festőszakosztálya hétfőn délelőtt 10 órakor a rendőrségi épületben lévő ipartestületen ülést tart, melyre pontos megjelenést kér az elnökség.

Az asztalosszakosztály folyó hó 20-án, kedden délután 2 órakor szakosztályi tisztújító ülést tart Kossuth-u. 20. III. emelet 96. sz. szobában. A tagok feltétlenül pontos megjelenését kéri az elnökség.

Közlemény

A szakszervezeti nagygyűlés miatt a dalárdisták fél 9 órakor jelenjenek meg a próbahelyiségben, Rákóczi-utca 30. Kedden délután fél 4 órai kezdettel a dalárdák vezetősége ülést tart a szakszervezeti székében.

Korai vetőborsó

kapható. Pattogó tengerit és mindenféle magvakat veszek.

FELLEGL, Hatvan-u. 61

A személyes vagyon és az örökösödés a Szovjetunióban

A Szovjetunióban millió számra vannak négy család számára készült házak. Munkásoké, parasztoké, alkalmazottaké stb. ezek a házak. Építőiket maga az állam támogatja, 1/2-2 holdas telket ad hozzá és ingyen telket gyümölcsösök számára, de építőanyagot és építkezési hitelt is bocsajt az építkező rendelkezésére. Jelentéktelen s az építkező jövedelmével arányos telekadó „terhelt” csupán a családi házak tulajdonosait.

Gyermekek és rokonok örökölhetik a szülők vagy hozzátartozók tulajdonát, pénzét. Az örökösök jövedelmüknek vagy testületüknek is jutulhat végrendekezésben tetszése szerinti vagyonrészt. Külön törvény intézkedik arról, hogy a szovjet polgár személyes — használati — tulajdona a kellő védelemben részesüljön.

A szovjetalkotmány 10. tétele ezt mondja:

„A polgárok személyes tulajdonját munkától eredő jövedelmükre és megtakarításaikra, lakókra és besejtő házi gazdaságra, házi gazdasági és háztartási tárgyakra, személyes szükségleti és kényelmi cikkekre, éppúgy, mint a polgárok személyes tulajdonának öröklési jogát törvény védi meg.”

Gonosz rágalom volli tehát a szovjetellenes propagandának az a folyton hangoztatott állítása is, hogy a Szovjetunióban megfosztották az embereket személyes, egyéni tulajdonától. Ennek, amint látjuk, éppen az ellenkezője az igaz, a világ leghatalmasabb államának egyik alaptörvénye biztosítja polgáraitól a személyes vagyon fölött a korlátlan rendelkezési jogot.

Felhívás a közmunkaváltság befizetésére

A Nemzeti Bizottság február 2-i határozata értelmében a február 20-ig teljesítendő befizetésekre vonatkozólag a következőket közlöm:

A köz- és magánalkalmazottak, továbbá az üzemi munkások (tehát kereskedelmi alkalmazottak is) havi kézzel vett jövedelmük 5 százalékát fizetik. Tehát a bruttó járandóságból levonandó a betegsegélyző járulék, keresetadó, valamint a nyugdíj- vagy nyugbér-járulék, de nem vonható le semmi olyan a munkaadó által levont tétel, amelyért az alkalmazott valamilyen ellenszolgáltatást kap, vagy kapott. (Például fizetési előleg levonása, illetményfa vagy szén árának részlete stb.)

A háztartásvezető feleség havi 10 pengős fizetési kötelezettsége csak az olyan feleségre vonatkozik, aki önálló keresettel nem bír. Az önálló keresettel bíró feleség ugyanazt a válságösszeget fizeti, amennyit a foglalkozásának megfelelő csoportba tartozónak fizetnie kell.

Havi 40 pengős fizetési kötelezettség alá esnek azok az önálló iparosok és kereskedők, továbbá szabadfoglalkozású és gazdálkodók, akiknek a havi 1000 pengőt nem haladja meg a jövedelmük.

Az 1000 pengős havi jövedelmen felüliek, tehát a jövedelmük 6 százalékát fizetni kötelezettek csoportjába, míg újabb adatok be nem szerezhetők, azok veendőek, akiknek az 1944 évre megállapított kereseti vagy jövedelemadó alapján az évi 12.000 pengőt eléri, vagy meghaladja. Átmenetileg azonban, mivel 1941. évi kereseti- és jövedelemadó kivételek a közbejött rendkívüli viszonyok miatt még nem kézbesítettek ki, az évi 12.000 pengőn alóli jövedelemmel bírók minden befizetés alkalmával büntetőjogi felelőség mellett rövid íráson bejelentésben tartoznak kijelenteni, hogy nincs havi 1000 pengőt meghaladó jövedelmük. Akik ezt a bejelentést nem teszik meg, 1000 pengőn felüli jövedelmüknek tekintendők s ezekkel szemben a rendőrkapitányság munkügyi osztálya becsléssel állapítja meg a fizetendő közmunkaváltság összegét.

Azok az új iparizók, akiknek keresetadó kivételük még nem volt, büntetőjogi felelőség mellett kötelesek a rendőrkapitányság munkügyi osztályán (Kossuth-utca 20. I. em. 47. szoba) 3 napon belül írásban bejelenteni havi jövedelmüket. E bejelentés figyelembevételével a munkügyi osztály becsléssel állapítja meg a fizetendő közmunkaváltság összegét. Ez új megállapításra váró közmunkaváltság fizetésére kötelezettek számára e hónapra a fizetési határidő február 20. helyett kivételesen február 25.

Minden más fizetésre kötelezett azonban a fizetési végső határidő február 20.

A háztartási alkalmazottak (szakácsnő, szobaleány, mindenes stb.) személyenként 20 pengős díjat a munkaadó köte-

les teljes egészében megfizetni.

Azok a fizetésre kötelezettek, akik február 20-ig fizetési kötelezettségüknek eleget nem tesznek, 5 (öt) napig terjedő elzárásra átváltoztatható 100 pengőig megállapítható pénzbüntetésben részesülnek s azon felül meg kell fizetniük a be nem fizetett közmunkaváltság összegét is. A hivatalok, üzemek, vállalatok a be nem fizetett közmunkaváltságért a büntetőjogi felelőségen felül egyetemleges anyagi felelőséggel is tartoznak.

Debrecen, 1945 február hó 16.

Dr. Szilágyi József r.-főkapitány

Hirdetmény

Értesítem a fürdőző közönséget, hogy a fedettfürdő közös használata, valamint a kádfürdő igénybevétele f. hó 18., 19., 20. és 21-én reggel 8 órától 3 óráig a polgári közönség rendelkezésére áll.

A thermálfürdő továbbra is a már közölt fürdősi rend szerint áll a polgári személyek rendelkezésére, és pedig férfiaknak: vasárnap, hétfő, szerda és péntek napokon; nőknek pedig: kedd, csütörtök és szombat. Polgármester.

ELJEGYZÉS. Ladányi Magda és Toilas István jegyesek.

Angol óvoda és iskolák tanítása Kölcsey-utca 16.

Dr. Rényi Andor ügyvéd irodáját Miklós-utca 4. szám alatt újból megnyitotta.

Dr. Nyíri László ügyvéd irodáját Werbőczy-utca 12. szám alatt ismét megnyitotta.

APRÓHIRDETÉSEK

Bombarongút vagy leégett kis családi házat vagy telket a városhoz közel vennék. Cím a kiadóban. 252

Felesbe vagy bérbe kiadó Ondódon a Péterfiadűlőben 51 hold föld. Értekezni lehet Maróthy György utca 6. alatt. 375

76 hold föld Kismacson bérbeadó. Varga-u. 3. 370

Hátizsákot, jó állapotban veszek. Piac-u. 56. Házfalusi. 389

Egy kissé bombarongált szobakonyhas lakás lebontásra eladó. Melotai Nyilas-u. 7. sz. 377

Szepesen 23 hold föld felesbe kiadó. Értekezni: Birinyi János. Kigyo-u. 31. Ugyanott 10 hold tengeri részestőrsre kiadó. 388

Furrogépet, vasvágóollót, jukasztóprést keresek megvételre. Ugyanott lakatos tanulóit felveszek. Honvéd-utca 33. 376

Műk van eladó. Arany János-utca 62. Bogdáné. 382

Felkérem azt, aki — Brück-féle zongorát vagy pianót bérel, Piac-u. 81. I. em. jelentkezék. 421

A szováti kövesut melletti lévő Pósalaki-féle 22 hold föld kiadó. Értekezni Csillag-u. 79. sz. 378

Varrógép, tizedesmérleg sulyok eladók. Csapó 46. 459

Uj és jó állapotban lévő, használt deszkát is megveszek. Minden asztalos szakmába vágó munkát válllok. Lusztig asztalos 76tyó-u. 87. 376

Beiratkozási hirdetmény

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem mind a négy karán a rendes beiratkozás az 1944—45 tanév II. félévére 1945 február hó 21-én kezdődik s bezárólag február hó 28-ig tart.

Utólagos beiratkozásra engedélyt 1945 február hó 28-tól március 10-ig bezárólag az illetékes tudománykar dékánja, március hó 10-től március hó 20-ig bezárólag csak nagyon indokolt esetben és a rendes beiratkozási időben beadott kérésre az egyetem Rectora adhat.

Az előadások a II. félévben 1945 március hó 1-én kezdődnek. Rector.

HALALOZÁS. Metzger Istvánné szül. Nagy Róza 34 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Csanak József-utca 5. Gebauer temetkezési vállalat.

Bánatos szívvel tudatjuk, hogy Molnár József cipőipárszakszervezet vezetője március 15-én elhunyt. Drága halottunk földi részét 18-án 2 órakor helyezték örök nyugalomra, a ret. egyház szertartása szerint a Köztemető díszravatalozójában. Lakás: Kigyo-u. 37. Gyászoló család.

Görgyán Lajos nyug. tüzoltó 67. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután két órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Kassai-út 3. Bartha vállalata végzi.

Tóth Mihály közműves 68. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Kinizsi-utca 42. Bartha vállalata végzi.

Üz. Seprényi Gyuláné Fazekas Zsófia 61 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 11 órakor lesz a 2/A. ravatalozóterméből. Halálát gyermekén kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Lakás: Pacsirta-utca 17. Gebauer temetkezési vállalat.

Üz. Napravnik Ferencné Kiss Klára 73 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn 2 órakor lesz a 2/A. ravatalozóterméből. Gyászolják: Bánatos gyermekei, menyé, veje, egyetlen szerető unokája és a rokonság. Lakás: Dugovics Tisza-utca 10. Gebauer temetkezési vállalat.

Szabó Miklós iskolai tanuló 15 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 1 órakor lesz a Köztemető II/B. ravatalozóterméből. Gyászolják: Szülei, testvérei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Tordai Gábor-utca 9. Dankó temetkezés.

Üz. Horváth Árpádné, bádógosmester neje 45 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető II/A. ravatalozóterméből az ugyanazon nap a klinikai telegről átxhumált férje holttestével együtt. Gyászolják: Testvére, sógorai, sógorinói és kiterjedt rokonsága. Lakás: Szeder-utca 14. sz. Dankó temetkezés.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. TARISKA ISTVÁN

Szerkeszti: RADÓ ISTVÁN

Nyomatott a „Szabadság” nyomda és kiadó vállalat körforgógépén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám. Felelős nyomdaigazgató: Ménes János.

ALLÁS

Jó munkás fodrász kisasszony felvesz B. Cz. Szabó-utca 2. 422

Majorost vagy komeciót felveszek, Meszerau s. sz. 230

Fizikai munkásokat állandó foglalkoztatásra felvesz a Zsidó Szövetég József kir. herceg-u. 31. 372

Keresek egy jó munkás embert, állandó munkára. Mezei. József kir. herceg-utca 50. sz. F

Angol, német, francia tudással, gyors-, gépirással állást keresek. Cím: kiadóba „Női munkaerő” jellegre. 382

Fogorvosi assistensző felvételek. Ugyanott mindenféle fogászati anyagot, felszerelést veszek. Dr. Herczeg Révész-tér 1/b. 384

Gépről, jószámolni tudó fiatal, 4 polgárit végzett leány irodai vagy pénztárnoki állást keres. Cím a kiadóban. 337

Perfekt gépirónő otthoni munkát vállal. Cím a kiadóban. 221

Keresek szabadmajorost ebészi tanyára. Értekezni Faragó-utca 6. 186

Cipésztanulót keres Kozsvári István cipésmester. Dugovics-u. 6. 301

Jófejű szakácsnő ajálkodik hároméves kisleányával vagy házvezetőnek. Teleki-utca 48. 278

Komoly leányok géprással irodába és üzletbe elhelyezkednének. Cím a kiadóban. 245

Jó fizetéssel szappanfőzőségeket keresek Debrecen környékére. Cím: B. Béla, Garay-u. 24. 235

Tenegrítűrt keresek Ebesre, részbe, vagy pénzért. Érdeklődni hétfőn délig, Kigyó-u. 31. 387

Jó családból való leány, négy középiskolával, jó kézírással állást keres. Cím a kiadóban. 380

Nagyon megbízható, főzni tudó, középkori háztartási alkalmazott állást keres. Cím a kiadóban. 390

Konvenció kocsi fiával vagy anélkül felveszek. Miklós-u. 32. 396

Dinyézt keresek: 20 hold földhöz. Értekezni lehet Vigkedvő Mihály-u. 63. sz. 394

Napszámot állandó munkára felvesz Boeska vasöntőde, Pozsonyi-út 9 402

Kéthónapos csecsemőhöz egészséges, bejáró lada jó fizetés mellett felvételek. Jelentkezés a déli időben. Hatvan-u. 6. 458

Napszámokat keres a D. br. ceni Műkögyár, Fűrdő-utca 2.

Féjű tudó minden leány azonnal felvétetik Nap-u. 1. 381

LAKÁS

Fiatál házaspár butorozott lakást keres azonnalra. „Vagongyár” jellegre a kiadóba. 344

Négyszobás villalaks egészségtel vagy részben javításért kiadó. Értekezni Eröss Lajos. 12. 217

Kihonbázott házaspárnak lakást adok konyhasználattal. Értekezés déltől. Szoboszló-u. 2. C. lépcsőház, fsz. 1. ajtó. 304

Egy vagy kétféle lakás butorra vagy anélkül kiadó. Kothmer-utca 61 391

Butorozott szoba magános urnak kiadó. Domokos utca 13. 184

Ucai buto ott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 242

Fu rozott szoba magános asszonyal házaspárnak konyha használattal, égyenmü nélkül azonnal elfoglalható. Tinár-u. 17. 193

Eleserélem központi 2 szobás mellékhelyiséges lakásom. központi 1 szobás mellékhelyisége. Cím Rákóczi-u. 35 5 ajtó. 373

Keresek a színház közelében 3 szobás, konyhás, butorozott lakást. Esetleg nagyváradi butorozott 1 szobás lakásomat eleserélem. Ajánlatok a színház titkárságához. 476

3 szobás modern lakást keres, központhoz közel, esetleg javítást vállalok. kifogástalan rekamét vásárol Tökés és Horváth foto Simonffy 1. 323

EGYÉB

Épületanyagot, cementet, téglát, meszet megvételre keresek. Molnár, Kossuth u. 31. 434

Magyar-orosz fordítást vállal dr. Márkus Ferenc. Déri-tér 6. 323

Eladó pattogtatni való tengeri, cékla, karalábé mársa tételben. Költözést vállalok. Kishegyesi-u. 38. sz. 355

Felkérem azokat, akik Hunyadi-utca 23. szám alatt levő cipésműhelyemből kaptafákat és üzletberendezéshez tartozó butorokat elvittek, törvényes következmények terbe mellett haladéktalanul szállítsák vissza Bujdosó-u. 22. sz. alá. Nyomra vezető jutalmazom.

Értesítem ügyfeleimet, hogy gépelési és sokszorosítási munkákat a régi pontossággal és kivitelben vállalok. (Szakdolgozatok, egyetemi disszertációk, jegyzetek gépelése és sokszorítása.) Kossuth-u. 47. Déltűn 2-től 5-ig. László 458

Vigyázat! A Simonyi-út második számú ház emeleti lakói senkit sem bíztak meg semminemű holmijuk átvételével. 354

Rézüstöt 80-100 literest vennék, bérelnek, esetleg élelmiszert cserélnék. Berzéki, Varga-u. 10. sz. 357

Eladó egy hálószoba és többféle butorok. Bethlen utca 57., kereesztéplet, jobbra. 370

Keresem fiamat Ács Imrét, budapesti lakost, 62 sz. postán, II. oszt. altisztelet. Lakása Székely Bertalan u. 27. szám — Gyertek haza. Aki tud róluk értesítse szüleit. Ács Imrét, Bihar megye, Konyár. 236

Munkási Imréné szül. Zsigó Veron november 2-án elmenekült, aki tud róla értesítse aggódó férjét. Karcag, Daros-u. 64. 234

Kiadó Péterfia dülöben 8 hold, 300 négyszögöl föld. Értekezni Vendég-u. 32. sz. 371

Békebelli sötétkék öltöny, télikabát, középtermetre. Értékes festett képek eladó. Balogh M.-u. 6. sz. Tégyláskert. 233

Taraba Vilmos kertész-felől, aki tud valamit értesítsen erre a címre: Huró János — Nyírcsád, Szabolcs m. 232

Ruró János és Konyári Mihály gyű. és boltgárkertészek március el-sejére állást keresnek. Nyírcsád, Szabolcs m. 231

Férjemet keresem! Á. Kovács István MÁV előfűtő Körösmezőről jött Debrecenbe, ahonnan októberben távozott. Aki tud róla értesítse aggódó feleségét. Esztár, Bihar megye 235. 229

Kétkerekű kőzicoosi egy, könnyű új szekér eladó. István-út 60. — Ugyanott építétfát cserélek lisztért, koksztért, női meleg ruhát cukorért, lisztért. 363

Sóért vagy tehénért átkrót adok. Belleföld 35. Harsányi. 235

Nyiregyházáról a Pénzügytől Kiss Sándort családijával keresi aggódó szülei. Debrecen, Tancsics-u. 28. 362

Földet keresek bérbe, belterületen vagy a városához közel, műút mellett 2-10 holdig, falkola céljára. Ügynököt díjazok. — Értekezni lehet Csapó László, Debrecen, Szoboszló-út 1/b. 360

Magános, kertes jobb lakást, esetleg földet, kertészretnek alkalmast bérelnek. Rujter-u. 8. 365

Keresi Nagy Józsefné férjét, aki a Kárpátokban volt munkás és december 7-én Hajdubárházon volt ott onnan elűnt, aki tud róla, értesítse feleségét. Nagy Józsefné, Kaba Er. 366

Keresek szabadudvart, vagy raktárhelyiséget bérbe vagy megvételre. Honvéd-u. 62. szám, 2. ajtó. F

Angorafanal kapható Rákóczi-u. 62. 241

Petróleumot adok cukorért, élelmiszert pénzért, vasárnap 8-12 óráig Baranyai-u. 42. sz. Fűszerüzlet, városi falógerrel szemben. 222

Rekamé, seslon és egyéb bútrok olcsn eladók. Pacsirta-utca 3. 24

Mozaiklapok, Aholit-lemezek, fűrészporkagácscsal kapható a Debreceni Műkögyárnál, — Fűrdő-utca 2.

Értékes ágyneműt legszelben hímezzük. Angorafonalat veszünk. Farvoti, Csapó-u. 24. 865

Mindenféle fotóckket vásárol Berzéki műterem 1250

Szappanakvaló zsiradékot szappanra becsérellek, Nagy szappanos. — Berek-u. 3. 306

Sertést, szarvasmarhát, juhót legmagasabb napi áron vásárolok. Vadász László, Miklós-u. 43. 303

Megbízható a legmagasabb áron veszek aranyat, órákat. Blum, Piac-u. 21. 118

Aranyat magasáron vesz Stuzsik, Rákossy J. utca 6. 1473

Eladok és veszek használt férfi és női ruhát, szövet és vásznat, minden mennyiségben. Judasz, Hatvan-u. 29. 503

Vojtovits Lenke Debrecen, Melánia kéri hugát Nagybanjáról, Reviczki, rolnait Pestről, Miskolcra, Kunmadarasról, Pápay Violát Földakról, adjanak azonnal életjelt. 297

Azok, kik Cserép Sándor látszerésztől szerzőségeket, 2 db csiszológépet, üvegvizsgálógépet, trórgépet jogtalanul elvittek, haladéktalanul hozzák vissza Ezek elhordójának címét már tudom. Szemüvegkereset és üvegeket magasáron veszek. Cserép lát-szerész. 274

8 hold barna homok föld, varostól 3 km. műút mellett, jó épületekkel azonnal kiadó. Tökés és Horváth foto, Simonffy 1

Modern stíl és antik butorok, rekamiek, egész és fél hálók, íróasztalok, nemes, perzsa- és kokuszszőnyegek, hó- és sárcipők nagyválasztékban az Ingó-ságkövetőben. Ugyanott mindenemű tárgyak vétele (Pispóki palota, Nagytéplommal szemben.)

Órákat, ékszeret, aranyat legmagasabb napiáron vesz Kollár órák, Kossuth-u. 4. 65

Menyiségtan, fizika szakos instruktort keresek gimn. VIII-ik osztályba, magánuton. Cím a kiadóban. Kállai József, Rakovszky-u. 36. 223

Egy pár új vastengely eladó Timár-utca 11. 188

Zongora, jégsekreány, festett ágy, asztalok, falitükör, függönytartók. Orvosságos üveg van eladó. Luther-u. 41. sz. 191

Várostól 3 kilométerre 12 hold fekete szántóföld fele bérebe kiadó. Értekezhetni lehet Fái kola-u. 7 f. 200

Ifj. Éri János hir. örveztöt keresi szülei Debrecenből. Aki tud róla értesítse aggódó szüleit Debrecen, Vere-u. 5. sz. 302

Eladó zúzópor almkőnyvek, kéfényitok. Mester-u. 36. 5. ajtó. 173

200 P jutalmat adok annak, aki bilyrostban két szobás, belőzhető lakást juttat. Cím a kiadóban. 292

Kiadó Ondód, Cádüllő 18 hold ten a földfelesbe. Érték a hatvan-u. 42. 230

Kántor Endre mérlegkészítő Győről Debrecenben van. Zs. k. u. 11. a. l. t. 288

Veszek mindféle órákat, üvegeket, zomancozottakat. Egy lakatos tanult fel eszek. A piótor 8. 260

Egy hadiárva vagy kibombázott család 14-16 éves lányát örök fogadnám. Cím a kiadóban. 253

Tilla, nver b. és gyapjút napi áron veszek és ugyanott egy kecskét eladó. Hatvan-u. 39. Li. a. r. 270

Kb elék asztalosműhely. Aki a lyiséget megveszi, az a van. Kerekeket rendbehozom. Cím a kiadóban. 259

Üzv. Kornblum Gyulánét, lakott István-út 5. szám alatt értesítse onokacséját Robicsék Lászlót Kabán. 381

Paszternák Ignác lakott Aradi-út 60. sz. a. értesítse onokacséját — Stern Pál Kabán. 380

Poresn Kálmán tizedes, 17-es tűzér tábori száma volt H. 119. Hevesi Sándor tizedes, 17-es tűzér tábori száma volt L. 121. Aki tud róluk, értesítsék szüleit és feleségét. Hevesi Sándort, Kaba, fűrdő. Rákóczi-út 7. szám. 415

Keresek Áti-kisatlaszt, Vadász Lajos, Kossuth-u. 31. OTI pénztár. 251

Nagyszepesen 14 és 30 hold föld bérletbe kiadó. Cím a kiadóban. 246

Belleföldön, Vedres-dülöben 17 és fél hold tanynás föld felesbe kiadó. érdeklődni Ótmalom-utca 7. sz. 374

Akik a Vedres-düllöböl, a Tassy-tanyáról varrógépet, toalettet, fűrdőkádát gyermekkoosít és több más tárgyat elvittek, juttassák vissza alantí címre, — amennyiben egyes dolgok hollétéről értesülésem van és így az eltulajdonítók ellen a feljelentést megteszem. Szentpéterj Ferenc, Kón-tóskert, Tóhötöm-u. 10. 398

Keresek megbízóim részére lebombázott házakat, tetket is, fa anyagot, bádógot, palát, cserepet, kátránypapírt. Vállalok tetőfedést soron kívül. Bulyovszky D. Széchenyi utca 41. 1991

37-es női börtalpu cipőket 39-es és 36-ra cserélem. Csapó u. 67. 367

Papp Antal, Janka Zoltán, Tarnóczy Ferenc szülei Nagylétán élnek. 335

Csizmát cserélek hízóért vagy zsírért. Szablya-utca 14. 345

Nagyteljesítményű villanyrokká eladó. Kossuth-u. 69. 195

1669. és 2512. számú csikók nyomra vezetője 200 pengő jutalmat kap. Maróthy György-u. 11. 11

Fotóanyagot magas áron vásárol Tökés és Horváth foto, Simonffy-u. 1. sz. 220

Új pézsmabunda bélést és egy fuvaros szekér eladó. Török Bálint-utca 25. sz. 213

Árpát, lucernamagot adok deszkáért, mézért, tengeriért. Honvéd-u. 79. 220

Ebesen 81 hold, az Ondódon 51 hold föld kiadó. Mester-u. 31. sz. 194

Keresem Kató Béla MÁV vonat v. társaságában lévő anyukámat, Bartis Lászlónét, hollétéről azonnal értesítem. Salló Lászlóné, Érpatak, ház sz. 14. Szabolcs m. Rövidesen megyünk haza. 214

Dr. Herczeg Gyula fogorvosi rendelését Révész-tér 1/b. alatt megkezde. 383

Kereseti Debrecenből bánatos szüleit Győri Rózsikát Ujpesten, Széchenyi-u. 12. sz. alatt. Az összes Horváth családot kérjük legyenek szivesek életjelt adni róla. Győri Lajos, Basahalom-u. 25. 190

Egy jókarban lévő mély gyermekkoosít eladó. Hatvan-u. 64. sz. 325

Ebédő, hálóbutor eladó. könnyön is esetleg, lakáscserével. Értekezni déltől, Szoboszló-u. 2. C. lépcső, földszint 1. tjtő. Hátsó kapun zörgetni. 187

Ki tud róla? Ó-év napján elvitték 201-es számú 2 és fél éves herélt csikómat, jobb tőrden forradás, bal mellő lapockám süttöt K F bilyog. Nyomra vezető jutalmazom. Faragó-utca 6. sz. 185

Felkérem azokat a huszárokat, akik Bőör Ferenc őrmesterrel voltak és tudnak róla, értesítsék feleségét. Címem: Bőör Ferencé, Hajdu-szoboszló, Ujvárosi-utca 27. sz. vagy Kunpál-düllő 11. sz. faragó 348

Bajcs

Bud Bajcsyban n bennü Számó bandit hazafi remélt remény Bajcsy visszák hiábav raktárs szökni Zsilinsz A m vértanú közül, Nem Mert közül ny tek ny meleng megma bitang. nek lát nak be sem, a gából i politiká Bajcsy vértanú halála nek, es sának k Bajcs magyar rak rilk ború al lett, sze teken, a gévé f linszky grammá alkudot német-b nem ta Nem m rializmu „kényes és nem mások i ellenség guknak vert rag független szonyok veresége tudta, h harc ne get, mer kásra jö nevezete lyet 194 át párlja lotta, ho 1941 ap elleni or rel a ké met köv ha ennel